

ปรนัยนิยม . พื้นฐานทางปรัชญาของความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล

ขณะที่บางคนเรียกจริยปรัชญาของตนว่า "จริยแบบปรนัย" ซึ่งสนับสนุนและยืนยันในความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลนั้นบางคนก็เรียกปรัชญาของตนว่า "ปรนัยนิยม" ทั่วๆ ไป จึงเป็นที่น่าสนใจว่ามันหมายถึงอะไร และมีความสัมพันธ์กับจริยแบบปรนัย หรือความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลหรือไม่ และอย่างไร

"ปรนัยนิยม" (Objectivism) เป็นศัพท์ทางปรัชญาที่มีความคลุมเคลือไม่น้อยไปกว่าคำว่า "อัตถนิยม" (Subjectivism) ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายสัมพันธ์กันมันและ

เป็นการยากที่จะทำความเข้าใจในคำ ๆ หนึ่ง โดยไม่ทำความเข้าใจคำอีกคำหนึ่งด้วย โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึงคำว่า ปรนัยนิยมเราก็คงหมายถึงแนวความคิดที่เชื่อว่า สิ่งที่กำลังอยู่หรือสิ่งที่เป็นความจริง ความเป็นจริงมันดำรงอยู่ เป็นอยู่โดยไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ของใคร ขณะที่ "อัตถนิยม" จะถือว่า ความเป็นจริง หรือการดำรงอยู่ของมันขึ้นอยู่กับความรู้ หรือเงื่อนไขทางการรับรู้

ศัพท์ทั้งสองกล่าวถึงคุณลักษณะของความเป็นจริง หรือสิ่งที่เป็นอยู่อันเป็นปัญหาทางญาณวิทยา โดยขยายความด้วยศัพท์ทางญาณวิทยา เกี่ยวกับความรู้หรือการรับรู้ ซึ่งทำให้ยากที่จะกล่าวถึงแนวความคิดใดแนวความคิดหนึ่งว่าเป็นปรนัยนิยม หรืออัตถนิยม โดยไม่พิจารณาแนวความคิดอื่น ๆ ควบคู่กันไปทั้งในญาณวิทยา และญาณวิทยา

อย่างไรก็ตาม ก่อนที่จะทำความเข้าใจในแนวความคิดของบางคนว่าเป็นปรนัยนิยมจริง ทั้งที่บางคนกำหนดไว้หรือไม่ อย่างไรก็ตาม ยังมีวิธีการทำความเข้าใจเกี่ยวกับศัพท์ทั้งสองอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งเชื่อมโยงปัญหาทางญาณวิทยาและญาณวิทยาเข้าไว้ด้วยกัน โดยถือปัญหาเกี่ยวกับปรนัยนิยม และอัตถนิยมเป็นปัญหาทางญาณวิทยาเพียงด้านเดียว โดยทำความเข้าใจไว้ว่า ญาณวิทยาของการจะตอบปัญหาที่ว่า "ความเป็นจริงคืออะไร" ขณะที่ญาณวิทยาจะแสวงหาคำตอบให้กับปัญหาที่ว่า "เราจะรู้ความจริงได้อย่างไร" หรือ "อะไรเป็นมาตรการที่จะชี้ว่าความรู้ที่เรามีอยู่ข้อใดเป็นจริง ข้อใดเป็นเท็จ" แต่ก่อนที่จะตอบปัญหาก็คงกล่าว ปัญหา

ที่มาก่อนหน้านั้นก็คือ "เราสามารถที่จะรู้ถึงความ เป็นจริงได้หรือไม่" และ

...มีคำทอมที่เป็นไปได้อยู่เพียงสองคำทอมคือ "ไม่สามารถ" และ "สามารถ" ถ้าทอมว่า "ไม่สามารถ" ก็หมายความว่าจะมีมาตรการหรือไม่ผลึกเท่ากัน เพราะ เราไม่สามารถจะรู้ได้ การตัดสินว่าอะไรจริงจะกลายเป็นเรื่องของแต่ละคน ใครว่าอะไรจริงก็จริงสำหรับคนนั้น... ลัทธิที่ถือว่าไม่มีมาตรการอันเดียวกันสำหรับมนุษย์ทุกคนเช่นนี้คือชื่อว่ อัจฉินนิยม (subjectivism) ส่วนอีกคำทอมหนึ่งที่ว่า "สามารถ" ของการยืนยันว่ามีมาตรการตายตัวสำหรับทุกคนในการตัดสินว่าความรู้ใดจริง ที่ตัดสินผิดพลาดไปได้เพราะยังรู้ไม่ถึงที่ ถ้ารู้ถึงขั้นมาตรฐานแล้วจะต้องเห็นความจริงเหมือนกันหมดทุกคน คำสอนเช่นนี้คือชื่อว่ ลัทธิปรนัยนิยม (objectivism) ลัทธิหลังนี้แตกแยกความคิดเห็นกันออกไปอีกมากจนแทบจะกล่าวได้ว่าไม่จริง เพราะจะต้องทอมปัญหาที่สองทอไปว่า ถ้าเช่นนั้นอะไรเล่าที่เป็นมาตรการของความจริง (กรีทิ มูญเจือ 2519: 45)

เมื่อแรนค์เรียกปรัชญาของตัวเองว่า "ปรนัยนิยม" ก็น่าจะหมายความว่า สำหรับแรนค์แล้วมนุษย์สามารถที่จะรู้ถึงความ เป็นจริงได้ และปัญหาที่เราจะต้องทอคำทอม ท่อไปก็คือ เราจะรู้ถึงความจริงนั้นได้อย่างไร หรืออะไรจะเป็นมาตรการที่จะชี้ขาดว่า ความรู้ที่เรามีอยู่นั้นข้อใดเป็นจริง ข้อใดเป็นเท็จและความเป็นจริงทั้งกล่าวคืออะไร

๑) ปรนัยนิยมในทัศนะของแรนค์

การที่แรนค์เรียกปรัชญาของตนเองว่า "ปรนัยนิยม" เราก็อาจจะคาดการณ ไว้ล่วงหน้าไว้ว่า แรนค์เชื่อมั่นว่ามนุษย์สามารถที่จะรู้ถึงความ เป็นจริงได้ด้วยมาตรการ บางอย่าง หรือมีมาตรการบางอย่างที่จะบอกมนุษย์ได้ว่า ความรู้ข้อใดที่มนุษย์มีอยู่เป็นจริง และข้อใดเป็นเท็จ และแรนค์ก็จะต้องทอมปัญหาท่อไปด้วยว่า อะไรคือมาตรการของความ เป็นจริง และท้ายที่สุดอาจจะต้องทอมปัญหาท่อไปด้วยว่า ความเป็นจริงคืออะไร หากปัญหา เรื่องมาตรการของความจริงที่แรนค์ให้คำทอมไว้ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

๑.๑) สมรรถภาพทางความรู้ของมนุษย์

ในบทก่อนจะเห็นได้ว่าสำหรับแรนค์แล้วมนุษย์ทุกคนมีสมรรถภาพทาง ความสำนึกอยู่ในระดับเดียวกัน คือระดับมโนทัศน์ หรือมีจิต มีเหตุผลที่ทำให้มนุษย์สามารถ ที่จะคิดถึงได้ในระดับมโนทัศน์ ปัญหาของมนุษย์นั้นอยู่ที่ว่า "จะคิดหรือไม่" (Rand 1970 ๖: 21) เท่านั้น ความถูกต้องหรือความผิดพลาดของการคิดมิใช่ปัญหาที่สำคัญไปกว่า

การคิด วิจัยความจริง แรกเองได้กล่าวว่า

อย่าได้พูดว่าคุณกลัวที่จะไว้วางใจในจิตของคุณเพราะคุณรู้น้อยเหลือเกิน การที่
คุณยอมทนทอหีสยลัทธิและละทิ้งความรู้อันเล็กน้อยที่คุณมีอยู่นั้นมันทำให้คุณปลอดภัย
มากกว่าหรือ จงมีชีวิตอยู่และกระทำกิจกรรมภายในขอบเขตแห่งความรู้ของคุณ
และพยายามขยายขอบเขตแห่งความรู้ให้ครอบคลุมขอบเขตแห่งชีวิตของคุณ . . .
จงยอมรับข้อเท็จจริงที่ว่าคุณมีใจเป็นสัตว์พญู แต่การทำตัวเป็นดีก็บ่งจะไม่ทำให้คุณ
เป็นสัตว์พญูไปได้ และจงยอมรับข้อเท็จจริงที่ว่า จิตของคุณอาจจะทำงานผิดพลาดได้
แต่การไม่คิดของคุณมันก็มีใจช่วยให้คุณพ้นจากการผิดพลาด ความผิดพลาดเพียงครั้ง
หนึ่งของคุณยังจะช่วยให้คุณปลอดภัยมากกว่าการที่คุณจะยอมรับความจริงสิบข้อด้วย
ศรัทธา เพราะสิ่งแรกมันจะเหลือวิธีแก้ไขให้คุณ แต่สิ่งหลังมันจะทำลายสมรรถภาพ
ในการที่แยกความจริงออกจากความเท็จของคุณ (Rand 1957 A: 1058)

ข้อความดังกล่าวยืนยันอย่างชัดเจนว่า แรกเชื่อมั่นในมนุษย์ ในสมรรถภาพทาง
ความรู้ของมนุษย์ที่มีเหมือน ๆ กัน และย้ำเตือนให้มนุษย์ใช้สมรรถภาพของตนอย่างเต็มที่
อย่างไรก็ตาม มันมีใ้บอกเราก็คว่า การคิด วิจัยของเราจะเป็นจริงได้อย่างไร
หรือเราจะรู้ได้อย่างไรว่าการคิดหรือวิจัยของ เรานั้นถูกต้องหรือไม่ แต่ในค่านที่งั้น
ข้อความดังกล่าวก็ยืนยันว่า แรกยอมรับว่า ความรู้หรือการคิด วิจัยมีขอบเขต กังที่
แรกกล่าวว่า "พยายามขยายขอบเขตแห่งความรู้ให้ครอบคลุมขอบเขตแห่งชีวิตของคุณ"
และปัญหาเกี่ยวกับความสามารถทางความรู้ก็มีข้อจำกัด หรือเงื่อนไขอยู่ที่ว่า "ขอบเขต
แห่งชีวิตของคุณ" มีความหมายแค่นี้เพียงใจและมีควาเสาคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับความ
จริงของความรู้ หรือมาตรการแห่งความเป็นจริง แต่แรกก็มีใจตอบปัญหานี้ไว้ และเรา
ก็อาจจะตีความได้ว่า แรกถือว่าขอบเขตแห่งชีวิตของแต่ละคนคือมาตรการแห่งความเป็นจริง
หรือมาตรการแห่งความเป็นจริงที่กั ประสพการณ์ทั้งมวลในชีวิตของมนุษย์แต่ละคน ซึ่งนั้น
มันทำให้ความจริงเป็น เรื่องของแต่ละบุคคล และกลายเป็นอักษนนิยม การพิจารณาถึงแนว
ความคิดของแรกในค่านอื่น ๆ อาจจะทำให้คำตอบเกี่ยวกับปัญหานี้ได้

๑.๒) มาตรการแห่งความจริงและความเป็นจริง

ในการแสวงหาความรู้สิ่งหนึ่งที่เราไม่อาจจะละเลยไปก็ คือการดำรง
อยู่ของสิ่งที่จะถูกรู้และตัวผู้รู้ซึ่งจะต้องได้รับการยืนยันเป็นเบื้องต้น แรกเองก็ไม่พ้นจากเงื่อนไข
ข้อนี้ และใ้กล่าวยืนยันถึงการดำรงอยู่ของสิ่งที่จะถูกรู้โดยผูกพันกับการยืนยันแนวความคิดของ
ตัวเองที่ปฎิเสธอักษนนิยมและสนับสนุนการเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลว่า

เรา มนุษย์ยุคมันในจิต กำลังประท้วงต่อต้านภายในนามของสัจพจน์อันเรียบง่ายประการหนึ่ง ซึ่งเป็นรากฐานแห่งบทบัญญัติทางศีลธรรมของเรา และเป็นรากฐานที่คณพยายามจะหลีกเลี่ยง นั่นคือสัจพจน์ที่ว่า สิ่งที่กำลังอยู่ดำรงอยู่ (existence exists)

และในการที่จะทำความเข้าใจในข้อความที่ว่าสิ่งที่ดำรงอยู่ดำรงอยู่นั้นมันมีนัยถึงสัจพจน์อีกสองข้อที่เกี่ยวข้องกันคือ มีบางสิ่งบางอย่างดำรงอยู่ซึ่งบุคคลรับรู้ถึงและมีตัวบุคคลซึ่งมีความสำนึกดำรงอยู่ ความสำนึกอันเป็นสมรรถภาพที่จะรับรู้ถึงสิ่งที่ดำรงอยู่ (Rand 1957 A: 1015)

อย่างไรก็ตามสิ่งที่จะต้องยืนยันกันต่อไปก็คือ สมรรถภาพที่มีอยู่คืออะไร และจะทำให้เข้าถึงความจริงได้ในลักษณะใด หรือสิ่งที่ดำรงอยู่คืออะไรและเราจะรู้ถึงมันได้อย่างไร นักอภิปรัชญาที่พยายามยืนยันถึงความ เป็นจริงที่ตนค้นพบก็จำต้องยืนยันถึงสมรรถภาพ หรือวิธีการ เข้าถึงความจริงของตน เพลโตที่ยืนยันถึงความ เป็นจริงว่ามีอยู่ในอีกโลกหนึ่งนอกเหนือจากโลกที่เรามีชีวิตอยู่นี้ โดยถือว่าสิ่งต่าง ๆ เป็นเพียงของเลียนแบบความเป็นจริงทั้งกล่าว ก็จะยืนยันว่ามนุษย์จะเข้าถึงความเป็นจริงได้ก็ค้ต้องพยายามระลึกถึงความ เป็นจริงทั้งกล่าวให้ไ้โดยอาศัยสิ่งเลียนแบบซึ่งไม่เหมือนของจริงที่เรามพบเห็นอยู่ในชีวิตเป็นสื่อ เหมือนกับที่นักโบราณคดีพยายามสร้างรูปอันสมบูรณ์ของโบราณวัตถุที่ไ้ค้นพบมาโดยอาศัยชิ้นส่วนอันไม่สมบูรณ์ของสิ่งที่ค้นพบนั้นเองเป็นสื่อ หรือเฮเกลที่ยืนยันว่า ความเป็นจริงคือองค์สัมพันธ์ ซึ่งค้นพบเพื่อที่จะตระหนักถึงตัวเอง และการค้นพบก็ปรากฏออกมาเป็นสิ่งที่ต่าง ๆ เหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ในโลกนี้ตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบันก็ยืนยันว่ามนุษย์จะเข้าถึงความเป็นจริงได้ก็โดยการคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตามกระบวนการ หรือกิจกรรมการค้นพบขององค์สัมพันธ์ ซึ่งเป็นไปในรูปปฏิพัฒนาการ (dialectic) โดยอาศัยสิ่งที่ตรงข้ามกับธรรมชาติของตัวเองเป็นเครื่องมือ เมื่อไ้สิ่งที่ตรงข้ามกับธรรมชาติของตัวเองมาช่วยแล้วก็จะสังเคราะห์เป็นการตระหนักถึงตัวเองขึ้นหนึ่งและก็เริ่มต้นใหม่ โดยการอาศัยสิ่งที่ตรงข้ามกับธรรมชาติของสิ่งที่สังเคราะห์ไ้เป็นเครื่องมือที่จะตระหนักถึงตัวเองในขั้นที่ละเอียดอ่อนยิ่งขึ้นไป กระบวนการของความเป็นจริงสำหรับเฮเกลดำเนินไปในรูปนี้มันก็ทำให้เฮเกลต้องกำหนดว่ามนุษย์จะเข้าถึงความเป็นจริงได้ก็ค้ต้องกำหนดวิธีการคิดในลักษณะทั้งกล่าว และนั่นในหมู่นักอภิปรัชญาผู้พยายามสถาปนาระบบความเป็นจริงขึ้นมา ความเป็นจริงที่เขาสถาปนาขึ้นมาก็กลับกลายมาเป็นมาตรฐานแห่งความจริงของความรู้เอง เช่นเกี่ยวกับการที่เราจะวินิจฉัยถึงความถูกต้องของผลิตภัณฑ์

สินค้า พฤติกรรมของมนุษย์เราก็จะวินิจฉัยตามมาตรฐานที่กำหนดขึ้นมาสำหรับสิ่งนั้น ๆ

เช่นเดียวกันนักญาณวิทยา (epistemologist) ที่พยายามสถาปนาระบบการแสวงหาความรู้ที่ตรงต้องกับความเป็นจริงก็จำเป็นต้องยืนยันถึงการดำรงอยู่ของอะไรบางอย่างเพื่อที่จะบอกว่าระบบการหาความรู้ของตนเองสามารถจะนำมาซึ่งความเป็นจริงได้ กังกรรกวาท (rationalist) เช่น เดส์การ์ต (René Descartes) ซึ่งพยายามชี้ถึงความไม่น่าเชื่อถือของประสาทสัมผัสว่าสามารถที่จะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้เป็นมาตรการแห่งความเป็นจริงได้ ก็จำเป็นต้องอ้างถึงการดำรงอยู่ของพระเจ้า เพื่อที่จะยืนยันถึงความรู้ที่ตนมีอยู่ว่ามีใช่เป็นมายา เช่น ชีงซึ่งเปลี่ยนรูปทรงไป จากแบบหนึ่งเป็นอีกแบบหนึ่ง เปลี่ยนสถานภาพจากการเป็นของแข็งไปเป็นของเหลว เมื่อถูกความร้อนมากขึ้น ซึ่งเราก็ตยังยืนยันว่ามันเป็นชีงซึ่งก่อนเดิมก่อนเดียวกัน เพราะเหตุที่ว่าพระเจ้าซึ่งเป็นผู้ให้ความรู้ในปรากฏชั้นแก่จิตเราเช่นนั้นจะไม่หลอกลวงเรา เพราะการลวงเป็นเรื่องของความไม่สมบูรณ์ ขณะที่พระเจ้าเป็นสิ่งที่สมบูรณ์ หรือเบอร์คเลย์ยืนยันถึงสมรรถภาพของประสาทสัมผัส ก็จำเป็นต้องยืนยันถึงการดำรงอยู่ของพระเจ้าเพื่อที่จะบอกว่าเหตุที่ตกลงมากองป่าใหญ่ที่ยังไม่มีใครไปพลมีอยู่จริง หรือบางสิ่งบางอย่างในโลกที่ยังไม่มีมนุษย์คนใดค้นพบนั้นมิใช่อยู่จริง เมื่อเบอร์คเลย์เชื่อมั่นในการเป็นมาตรการของความจริงของประสาทสัมผัสถึงกับกล่าวว่า "สิ่งที่ดำรงอยู่ก็คือสิ่งที่ถูกรับรู้" (Esse est percipi) พระเจ้าต้องดำรงอยู่เพื่อเป็นผู้รับรู้ถึงสิ่งเหล่านั้น ขณะที่ประจักษ์วาท (empiricist) ผู้ที่เชื่อมั่นในประสาทสัมผัสว่าเป็นมาตรการแห่งความจริงของความรู้มากจนไม่ยอมที่จะอ้างถึงสิ่งที่ประสาทสัมผัสไม่อาจจะรับรู้ได้ เช่น ฮูม (Hume) ผลก็ปรากฏว่าความรู้ในเชิงวิทยาศาสตร์เป็นไปไม่ได้ เพราะปัจจัยการ (causal connection) เป็นสิ่งที่ไม่มีอยู่จริง เป็นเพียงการเชื่อมโยงหน่วยแห่งความรู้เข้าด้วยกันของจิตของมนุษย์เอง (association of ideas) กระแสลมมิได้เป็นสาเหตุแห่งการหมุนของกังหัน เราคิดเอาเองว่ามันเป็นสาเหตุเพราะเรามีความเคยชินกับการที่ไ้รับรู้ถึงการหมุนของกังหันเมื่อมีกระแสลม และเมื่อไม่มีลมพัดกังหันก็ไม่หมุน

สำหรับแรนค์แล้ว แรนค์ก็กล่าวไว้ว่า "สิ่งที่ดำรงอยู่คือเอกลักษณ์ ความสำนึกคือการกำหนดเอกลักษณ์" (Existence is Identity, Consciousness is

Identification) (Rand 1957 A: 1016) อันเป็นการยืนยันถึงคุณลักษณะของสิ่งที่คำร้องอยู่ พร้อมกับสมรรถภาพทางความรู้ที่จะรู้ถึงคุณลักษณะของสิ่งที่คำร้องอยู่ หรือความเป็นจริงได้ อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหาตามมาว่า เจกคุณลักษณะอันแท้จริงของสิ่งที่คำร้องอยู่คืออะไร และเราจะรู้ได้อย่างไรว่าการกำหนดของเราถูกต้องหรือไม่ ตรงกับความ เป็นจริงหรือไม่ และแรกจะเป็น เช่นนักอภิปรัชญาซึ่งเสนอความเป็นจริงขึ้นมาเป็นเป้าหมาย เพื่อหาวิธีการที่จะเข้าถึง หรือเป็นมาตรการของความเป็นจริงหรือเป็น เช่นนักญาณวิทยาที่ยืนยันถึงการคำร้องอยู่ของอะไรบางอย่าง เพื่อที่จะบอกว่าวิธีการหาความรู้ของตนถูกต้อง ไม่ว่าจะ เป็นนักญาณวิทยา หรือนักอภิปรัชญา ความเป็นจริงหรือสิ่งที่คำร้องอยู่ในทัศนะของแรกคืออะไร และมนุษย์จะรู้ถึงได้อย่างไร หรือมีวิธีการหรือมาตรการใดที่จะบอกว่า ความรู้ที่มนุษย์มีอยู่ เป็นความจริง หรือตรงกับความ เป็นจริง

๓.๒.๑ สิ่งที่คำร้องอยู่

แรนดักกล่าวไว้ว่า "ไม่ว่าคุณจะมีควมรู้มากน้อยเพียงใด สัจพจน์สองประการที่คุณไม่อาจจะหลีกเลี่ยงได้ก็คือ การคำร้องอยู่และความสำนึก...ไม่ว่าคุณจะได้รูปร่างของก้อนหินหรือโครงสร้างของระบบสุริยจักรวาล สัจพจน์ก็ยังคงเดิมอยู่คือ มันคำร้องอยู่ และคุณรู้ถึงมัน" (Rand 1957 A: 1015-1016) นั่นก็หมายความว่า เมื่อลมหอนถึงที่สุดแล้ว โคนามธรรมโลกนี้ก็จะประกอบไปด้วยสิ่งที่คำร้องอยู่ (existence) และความสำนึก (consciousness) และ "การที่จะคำร้องอยู่ก็คือการเป็นอะไรบางอย่าง ซึ่งแตกต่างจากความว่างเปล่าของการไม่คำร้องอยู่ มันคือการเป็นสภาวะภาพซึ่งมีธรรมชาติในลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งโดยประกอบด้วยคุณสมบัติที่มีลักษณะเฉพาะ เป็นพิเศษ" (Rand 1957 A: 1016) นอกจากสิ่งที่คำร้องอยู่จะคำร้องอยู่ในฐานะที่เป็นสภาวะภาพ (entities) ซึ่งมีคุณสมบัติ (attributes) ที่มีลักษณะเฉพาะแล้วแรนดักยังกล่าวต่อไปด้วยว่า "กิจกรรมทั้งหมดถูกทำให้เกิดขึ้นโดยสภาวะภาพ ธรรมชาติของกิจกรรมถูกทำให้เกิดขึ้น และกำหนดโดยธรรมชาติของสภาวะภาพที่ห่ากิจกรรมนั้นเอง" (Rand 1957 A: 1037) นั่นก็หมายความว่านอกเหนือจากความสำนึก หรือความสามารถในการรับรู้แล้ว สิ่งต่าง ๆ ทั้งหมดในโลกที่เราอาจจะลมหอนให้เหลือเป็นเพียง สภาวะภาพในรูปแบบต่าง ๆ คุณสมบัติแบบสัจ ๆ ซึ่งเห็นองค์ประกอบของสภาวะภาพนั้น ๆ และกิจกรรม (action) แบบต่าง ๆ ของสภาวะภาพนั้น ๆ ที่จะทำให้มันมีการกระทำที่เป็นเหตุเป็นผลต่อกัน ดังเช่นที่เปลวไฟ

ซึ่งมีระดับความร้อในองศาหนึ่ง ๆ สามารถที่จะก่อให้เกิดปฏิกิริยาในลักษณะต่าง ๆ
 ก่อสภาวะภาพแบบต่าง ๆ เช่น กระดาษ ไม้ ด่านหิน ก้อนหิน เหล็ก ทองคำ หรืออื่น ๆ
 แต่ละหน่วยในลักษณะต่าง ๆ ตามคุณสมบัติของสภาวะภาพหน่วยนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็นในคำ
 ของคุณภาพขององค์ประกอบหรือปริมาณ ในแง่สิ่งที่กำลังอยู่ หรือความเป็นจริงในธรรมชาติ
 ของแรงก็จะเป็นเช่นเดียวกับสิ่งที่วิทยาศาสตร์ยืนยัน คือความเป็นเหตุเป็นผล และมีกฎ
 เกณฑ์แน่นอน

อย่างไรก็ตาม แรนค์เองยังได้กล่าวถึงสิ่งที่กำลังอยู่ไว้ที่สอง
 ลักษณะคือ ความสมบูรณ์ (absolute) และความไม่ขัดแย้ง (non-contradiction)
 โดยได้กล่าวไว้ว่า "ความเป็นจริงเป็นสิ่งสมบูรณ์ สิ่งที่กำลังอยู่เป็นสิ่งสมบูรณ์" (Rand
 1957 A: 1054) และ "ความเป็นจริงคือสิ่งที่กำลังอยู่ สิ่งที่ไม่เป็นจริงไม่กำลังอยู่"
 (Rand 1957 A: 1017) และ "ความขัดแย้งไม่สามารถจะกำลังอยู่ได้ อะตอมคือ
 ตัวมันเอง เช่นเดียวกับที่จักรวาลคือตัวมันเอง ซึ่งไม่สามารถจะขัดแย้งกับเอกลักษณ์ของ
 มันเองได้ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของมันไม่สามารถจะขัดแย้งกับส่วนรวมได้" (Rand
 1957 A: 1016) อันเป็นการยืนยันถึงความเกี่ยวพันกันอย่างเป็นระบบของจักรวาล
 ขณะเดียวกันมันก็จะเป็นการกำหนดความจริง (truth) ความเท็จ (false) ของความรู้
 หรือเป็นมาตรการของความรู้ที่มนุษย์มีว่าตรงทงกับความเป็นจริงหรือสิ่งที่กำลังอยู่หรือไม่
 โดยที่ความรู้เกี่ยวกับจักรวาลในส่วนย่อยจะขัดแย้งกับความรู้เกี่ยวกับจักรวาลในส่วนรวม
 หรือส่วนใหญ่ไม่ได้ในลักษณะเดียวกันกับที่เจมส์ (William James) เคยกล่าวไว้ว่า
 "มโนคติ (ซึ่งโดยตัวของมันเองแล้วเป็นเพียงส่วนต่าง ๆ ของประสบการณ์) จะเป็นจริง
 ขึ้นมาก็โดยที่มันช่วยนำเราไปสู่ความสัมพันธ์อันน่าพึงพอใจกับประสบการณ์ส่วนอื่น ๆ ของ
 เรา" (James 1910: 58)

๑.๒.๒) สมรรถภาพและการแสวงหาความรู้อันตรงทงกับความเป็นจริง

ด้วยพื้นฐานทางก้านสรีรวิทยา แรนค์ได้สถาปนาความสัมพันธ์
 ระหว่างความรู้กับความเป็นจริง หรือความสำนึกกับสิ่งที่กำลังอยู่ไว้ว่า "ผัสสะถูกก่อให้เกิด
 เกิดขึ้นโดยปฏิกิริยาอันเป็นอัตโนมัติของอวัยวะรับสัมผัสหรือประสาทสัมผัสต่อสิ่งเร้าจาก
 โลกภายนอก" (Rand 1970 ? : 18) ความรู้ในเบื้องต้นของมนุษย์จึงเกิดขึ้นด้วยความ
 สัมพันธ์ระหว่างความสำนึกกับสิ่งที่กำลังอยู่ ซึ่งมนุษย์ไม่อาจจะแสวงหาได้หากไม่มีสิ่งใด

มากระทบ ขณะเดียวกันก็ไม้อาจจะหลีกเลี่ยงได้หากว่าสิ่งนั้นมากระทบ และในขั้นต่อมา
สมองรอง เขาก็จะเก็บและบูรณาการผัสสะเหล่านั้นขึ้นมาเป็นสภาวะภาพ หรือสิ่งนั้น ๆ ซึ่ง
เป็นตัวก่อให้เกิดผัสสะเหล่านั้นขึ้นมาโดยอัตโนมัติ ความรู้ในขั้นเพนทานี้ก็ยังคงเป็นสิ่งที่
มีพื้นฐานมาจากสภาพทางสรีรวิทยา ซึ่งมนุษย์ไม้อาจจะรู้ได้ว่าทางเบื้องหน้าของเขามีอะไร
อยู่บ้างหากไม่มีแสงสะท้อนจากสิ่งนั้นมากระทบดวงตา ขณะที่สภาพทางสรีรวิทยาของค้างคาว
ทำให้มันสามารถที่จะรู้ได้ว่าสิ่งที่อยู่เบื้องหน้ามันมีรูปร่างอย่างไร มีสถานภาพ เป็นของแข็ง
ของเหลว มีรูพรุน โปร่งบางด้วยการส่งคลื่นเสียงออกไปให้สะท้อนกลับมาและหากสิ่งนั้น
ไม่สะท้อนคลื่นเสียงกลับมามันก็ไม่อาจจะรู้ได้เช่นเดียวกัน และนั่นก็คือพื้นฐานทางสรีรวิทยา
ของสิ่งมีชีวิตนั้นมันไม่เป็นการเพียงพอที่จะบอกได้ว่ามีอะไรดำรงอยู่บ้าง และสิ่งที่ดำรงอยู่
นั้น เป็นอย่างไรอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ตามเรานี้ยังถือว่ามนุษย์มีสมรรถภาพพิเศษอีกอย่างหนึ่งคือ เหตุผล
ซึ่งที่กล่าวมาแล้วว่าทำงานโดยพ้นจากการเป็นอัตโนมัติ หรือข้อจำกัดทางสรีรวิทยา โดย
เหตุผลหรือจิตใจจะแยกแยะเพนทานี้ที่ไต่มาจากเงื่อนไขทางสรีระทั้งทั้งสองหน่วยขึ้นไปด้วย
การทำนามธรรมและรวมมันขึ้นมาใหม่เป็นมโนทัศน์ด้วยการนิยาม เป็นมโนทัศน์เกี่ยวกับ
ความคล้ายคลึง ความแตกต่าง คำนวณสมบัติของสภาวะภาพต่าง ๆ และความสัมพันธ์แบบ
ต่าง ๆ ระหว่างสภาวะภาพต่าง ๆ ซึ่งเรานี้ก็ถือว่ามโนทัศน์ต่าง ๆ ที่ได้มานั้นยังคงเกี่ยว
เนื่องกับสิ่งที่ดำรงอยู่ มิได้ขาดจากสิ่งที่ดำรงอยู่โดยสิ้นเชิง เช่นเดียวกับประจักษ์วาท เช่น
ล๊อค (John Locke) และฮูม แต่ขณะที่ฮูมกล่าวถึงเรื่องมโนคติเกี่ยวกับความสัมพันธ์
หรือปัจจัยการว่าเป็นเพียงการเชื่อมโยงมโนคติไปสู่ภาพประทับที่ปรากฏ (association
of ideas to a present impression) (Hume 1969: 181) นั้น เรานี้ถือว่า
"กฎแห่งความเป็นเหตุเป็นผล คือกฎแห่งการเป็นเอกลักษณ์ที่ประยุกต์สู่กิจกรรม กิจกรรม
ทั้งหมดถูกทำให้เกิดขึ้นโดยสภาวะภาพ ขบวนการของกิจกรรมถูกทำให้เกิดขึ้นและถูกกำหนด
ด้วยขบวนการของสภาวะภาพที่กระทำกิจกรรมนั่นเอง" (Rand 1957 A: 1037) นั่นก็
หมายความว่าขณะที่ฮูมถือว่าการดำรงอยู่ของสิ่งต่าง ๆ นั้นเราจะยืนยันได้ก็โดยที่มันก่อ
ภาพประทับ (impression) ให้เกิดขึ้น เมื่อความรุนแรงมันลดน้อยลงก็จะเป็นมโนคติ
(idea) ที่เกี่ยวไว้ในความทรงจำเป็นความรู้ นั้น เรานี้ถือเป็นข้อเท็จจริงเลยว่ามีสิ่งต่าง ๆ
ดำรงอยู่ และสิ่งที่ดำรงอยู่มีกิจกรรม (action) และกิจกรรมนั้นมีผลกระทบท่อการดำรงอยู่

ของสิ่งอื่นหรือสภาวะภายนอกๆ หรืออาจจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ สิ่งที่กำลังอยู่มีความเป็นเหตุ เป็นผลอยู่ภายในตัวของมัน และนั่นภารกิจของมนุษย์ตามแนวความคิดของแรนคก็คือ การ ค้นหา หรือกำหนดว่า สิ่งที่กำลังอยู่คืออะไร และมีมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

จากการพิจารณาถึงแนวความคิดของแรนคในทำนองปริศนา หรือแนวความคิด เกี่ยวกับสิ่งที่กำลังอยู่ของแรนค จะเห็นได้ว่า แรนคถือเป็นสัจพจน์ว่าสิ่งต่างๆกำลังอยู่จริง โดยไม่ต้องพิสูจน์ และสิ่งที่กำลังอยู่มีคุณลักษณะคือ การมีคุณสมบัติเฉพาะตัว มีความสัมพันธ์ ก่อกัน ไม่ขัดแย้งกัน และสมบูรณ์ ซึ่งคล้ายกับแนวความคิดในทางวิทยาศาสตร์ และนั่น ภารกิจของมนุษย์ก็คือจะต้องค้นหาว่า คุณลักษณะเฉพาะตัวของสิ่งต่างๆ คืออะไร และมี ความสัมพันธ์ สมบูรณ์อย่างไร ขณะที่แนวความคิดทางคานูญาวิทยา หรือความพยายามที่จะ ตอบปัญหาที่ว่า เราจะรู้ความเป็นจริงได้อย่างไร หรืออะไรเป็นมาตรการที่จะชี้ขาดว่า ความรู้ที่เรามีอยู่ข้อใดเป็นจริง ข้อใดเป็นเท็จ หรือเป็นสิ่งที่จะบอกกับเราว่า การกำหนดถึงคุณ ลักษณะเฉพาะตัว และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆของเรานั้นถูกต้อง ตรงกับความเป็นจริงหรือไม่ แรนคเองก็ยอมรับว่า "เนื่องจากมนุษย์มีใจเป็นสัตว์ปัญญา คำนิยามจึงไม่จำเป็นจะต้องสมบูรณ์โดย เปลี่ยนแปลงมิได้ ทั้งนี้เพราะกลไกของมนุษย์ไม่สามารถจะสถาปนาความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างของสิ่ง ที่กำลังอยู่กับสิ่งอื่นทั้งหมดในจักรวาลรวมทั้งสิ่งที่ยังมิได้ค้นพบและยังไม่รู้"

แรนคเอง ได้กล่าวถึงคำนิยามไว้ว่า

คำนิยามคือข้อความที่กำหนดเอกลักษณ์ธรรมชาติของหน่วยต่างๆที่อยู่ภายใน โมหัตสัน เป็นที่กล่าวกันอยู่เสมอๆว่า คำนิยามคือตัวกำหนดความหมายของถ้อยคำ นี่ก็จริง แต่ไม่ถูกต้องนัก ถ้อยคำหนึ่ง เป็นเพียงสัญลักษณ์ทาง โสค-ทรรศนะที่ไรแสงถึงม โมหัตสัน หนึ่งๆ ถ้อยคำหนึ่งๆมิได้มีความหมายมากไปกว่าสิ่งต่างๆที่ม โมหัตสันนั้น เป็นสัญลักษณ์แทน และความหมายของม โมหัตสันก็ประกอบไปด้วยหน่วยต่างๆ ที่อยู่ภายใน โมหัตสันนั้น สิ่งที่มีมนุษย์กำหนดโดยการใช้ถึงสิ่ง เฉพาะที่มันอาจถึงคือม โมหัตสัน มีใจถ้อยคำ (

ม โมหัตสันมีใจ) และไม่สามารถจะสร้างขึ้นมาจากความว่างเปล่า มันต้องถูกสร้างขึ้น มาในปริบท หรือในสภาพแวดล้อม กระบวนการของการสร้างม โมหัตสันก่อรูปขึ้นควบคู่การ สืบ เกิดถึงความแตกต่างและความคล้ายของสิ่งที่กำลังอยู่ภายในขอบ เขตของการตระหนัก ของบุคคล ()

ซึ่งนั่นก็สรุปได้ว่า แรนค์เป็นปรนัยนิยม ตามความหมายที่นิยามไว้ในข้างต้น คือความเป็นจริง หรือสิ่งที่ดำรงอยู่นั้นเป็นอยู่โดยตัวของมันเอง ไม่ขึ้นอยู่กับความรู้ของใคร และปัญหาที่ยัง คงวาทเป็นงูกินหางอยู่ว่า แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่านั่นคือความเป็นจริงที่แท้จริง เพราะ แรนค์เองก็ยอมรับว่า มนุษย์มิได้เป็นสัตว์ที่รู้ที่จะทำให้รู้ถึงความสัมพันธ์ของสิ่งทั้งมวลใน จักรวาล ที่จะทำให้วินิจฉัยได้ว่ามันมีความสมบูรณ์ ไม่ขัดแย้งกัน แม้ว่าแต่ละสิ่งจะมีเอกลักษณ์ หรือคุณสมบัติเฉพาะตัวดังที่แรนค์กล่าวไว้

การวินิจฉัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ปรนัยนิยมของแรนค์เป็นเรื่องทางอภิปรัชญา เพียงก้านเดียว และแรนค์ก็ตกอยู่ในรูปเดียวกับนักอภิปรัชญาโดยทั่วไป ที่กำหนดความเป็นจริงขึ้นมา และถือเอาความเป็นจริงกลับมาเป็นมาตรฐานของความรู้ หรือสิ่งที่จะ บอกว่าความรู้ข้อใดเป็นจริง ข้อใดเป็นเท็จ และในฐานะนักญาณวิทยา แรนค์ก็ถือเอา โดยไม่ต้องพิสูจน์ว่าสิ่งต่าง ๆ ดำรงอยู่จริง และแต่ละสิ่งก็มีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แตกต่าง กัน มีความสัมพันธ์ต่อกันโดยไม่ขัดแย้ง และสมบูรณ์เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๒) ข้อโจมตีต่อแนวความคิดอื่น

แรนค์กล่าวโจมตีแนวความคิดต่าง ๆ ไว้เช่น ภาษาวิเคราะห์ (Linguistic Analysis) ปฏิฐานนิยมทางตรรก (Logical Positivism) และปฏิบัตินิยม (Pragmatism) ทั้งที่แรนค์เองก็เสนอแนวความคิดของตนออกมาในลักษณะที่คล้ายกัน หรืออาจจะยอมรับแนวความคิดต่าง ๆ ดังกล่าวได้

๒.๑) การโจมตีปฏิฐานนิยมทางตรรก

แรนค์กล่าวถึงปฏิฐานนิยมทางตรรกไว้ว่า "พวกปฏิฐานนิยมทางตรรก ยกกระบวนจิต ญาณวิทยา อันพันชอบเขตความทรงจำของเจ้านักกฎหมายช้อยขึ้นมาสู่สถานะ แห่งระบบญาณวิทยาที่เป็นวิทยาศาสตร์" (Rand 1971: 26) ซึ่งนั่นหมายความว่า แรนค์ พิจารณาว่าพวก ปฏิฐานนิยมทางตรรก พยายามค้นหาความหมายของด้วยคำหรือภาษาที่ใช้ โดยอ้างถึงสภาวะทางจิต (mental entity) ทั้งทางจิตวิทยา และญาณวิทยา หรือ ทางก้านความรู้สึกและทางก้านความคิด และแรนค์ก็ไม่เห็นด้วยกับพวกปฏิฐานนิยมทางตรรก แต่จากการพิจารณาถึงงานของแรนค์เองนั้น แรนค์ก็ถือว่าภาษาเป็นสัญลักษณ์ทางจิต- ญาณวิทยา (psycho-epistemological symbol) และกล่าวถึงการพัฒนาระบบ

คุณค่าของมนุษย์ไทยเกี่ยวเนื่องกับระบบความรู้ จนกลายเป็นระบบแห่งการรับรู้และตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่แรนค์เรียกว่า "ความรู้สึกเกี่ยวกับชีวิต" (sense of life) และถือว่าเป็นอภิปรัชญาแบบลึบ ๆ (implicit metaphysics) ซึ่งรอเวลาที่จะถูกยกระดับจากการอยู่ที่ใต้สำนึก (subconscious) มาอยู่ในระดับจิตสำนึก (conscious) เป็นทัศนะทางอภิปรัชญาเกี่ยวกับชีวิต (metaphysical view of life) ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าสอดคล้องกับแนวความคิดแบบปฏิฐานนิยมทางตรรกที่แรนค์กล่าวถึงอย่างไม่เห็นแก่ตัว

๒.๒) การโจมตีภาษาวิเคราะห์

แรนค์กล่าวถึงพวกภาษาวิเคราะห์อย่างไม่เห็นแก่ตัวว่า "ภาษาวิเคราะห์ประกาศว่าภารกิจของปรัชญามีใช้อยู่ที่การกำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นสากล แต่อยู่ที่การบอกกับประชาชนถึงความหมายของสิ่งที่เขากล่าวออกมา" (Rand 1971: 27) เพราะทั้งที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า สำหรับแรนค์แล้ว ปรัชญาจะต้องกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ เช่น ความเป็นจริง การดำรงอยู่ ถึงที่แรนค์กำหนดค่า ความเป็นจริงจะต้องเป็นเอกลักษณ์และไม่มีความขัดแย้ง หรือมนุษย์จะต้องเห็นแก่ตัวและจะต้องไม่ใช่ผู้อื่นเป็นเครื่องมือที่จะบรรลุถึงเป้าหมายของตนเอง แต่แรนค์เองก็มีใ้มองข้ามความสำคัญของการที่จะบอกถึงความหมายของสิ่งที่ตัวเองกล่าว ทั้งจะเห็นได้จาก Introduction to Objectivist Epistemology แรนค์ก็พยายามอธิบายแนวความคิดของตนด้วยการอธิบายถึงความหมายของถ้อยคำต่าง ๆ ที่ตนใช้

๒.๓) การโจมตีปฏิบัตินิยม

แรนค์ได้กล่าวถึงปฏิบัตินิยมไว้ว่า "ปฏิบัตินิยมสถาปนาทัศนะระดับชั่วคราวขึ้นมาเป็นภาพอันสทกใสของชีวิต ถือเป็นสภาพแวดล้อมที่ทกสำรวจเป็นกฎทางญาณวิทยา ถือเป็นความสะทกสหมายเป็นหลักการทางศีลธรรม และเลือกสรรเอาแนวความคิดแบบอักษนิยมขึ้นมาเป็นอภิปรัชญา" (Rand 1971 B: 25) ทั้งที่แรนค์เองก็ยอมรับว่า "เนื่องจากมนุษย์มิได้เป็นสัตว์หัตถุญ คำนิยามจึงจะสมบูรณ์อย่างชนิดที่ไม่อาจจะเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้เพราะคำนิยามไม่สามารถที่จะสถาปนาความสัมพันธ์ของกลุ่มตัวอย่างของสิ่งที่ดำรงอยู่กับสิ่งอื่น ๆ ทั้งมวลในจักรวาล รวมทั้งสิ่งที่ยังมิได้ค้นพบและยังไม่รู้" (Rand 1957 B: 62) ซึ่งนั้นก็อาจจะตีความได้ว่า แรนค์ยอมรับเรื่องทัศนะชั่วคราว และถือ "สภาพแวดล้อมที่ทกสำรวจ"

เป็นเงื่อนไขสำคัญประการหนึ่ง เกี่ยวกับการวินิจฉัยถึงความจริงของความรู้ ขณะที่การโจมตีปฏิบัตินิยมว่าถือเอาความสะกดหมาย เป็นหลักการทางศีลธรรมก็ดูเหมือนว่าจะเป็นการที่ความเอาเองของแรนค์ ขณะที่การโจมตีปฏิบัตินิยมว่าเลือกสรรเอาแนวความคิดแบบอักษณนิยมขึ้นมาเป็นอภิปรัชญา ก็ดูเหมือนกันว่าจะเป็นเพราะปฏิบัตินิยมไม่กล้าหาญพอที่จะสถาปนาระบบแห่งความเป็นจริงขึ้นมาโดยไม่ต้องพิสูจน์ถึงที่แรนค์กระทำ นอกจากนี้แรนค์เองก็ยังพิจารณาถึงความรู้ของมนุษย์ในกันต่าง ๆ ในแง่ของประสิทธิภาพของมัน ทั้งจะเห็นได้จากกรณีที่แรนค์ให้ Francisco d' Anconia ตัวละครฝ่ายธรรมทั่วมึงใน Atlas Shrugged กล่าวว่า

เมื่อข้าพเจ้าจะเข้าทำงานในบริษัททองแดงแห่งกังโคนิอา ข้าพเจ้าก็เข้าศึกษาวิชาวิศวกรรมเหมืองแร่และโลหวิทยา เพราะข้าพเจ้าจะต้องพร้อมเมื่อเข้าทำงาน และเพราะความจำเป็นในกานหลังงานในงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงได้เข้าศึกษาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า และศึกษาวิชาปรัชญาเพราะความจำเป็นในการปกป้องบริษัทของข้าพเจ้า (Rand 1957 A: 95)

จากข้อโจมตีที่ต่อแนวความคิดแบบต่าง ๆ ที่กล่าวมารวมทั้งข้อโต้แย้งต่อการโจมตี อาจจะทำให้เห็นว่าแนวความคิดของแรนค์ไม่คงตัว แต่ก็ยังอาจจะตีความได้ว่าข้อโจมตีต่าง ๆ ที่ยกมานั้นตั้งมั่นอยู่บนพื้นฐานที่ว่า แนวความคิดต่าง ๆ ที่แรนค์ยกขึ้นมาโจมตีนั้นเน้นถึงปัญหาเฉพาะ ไม่ให้ทัศนะที่ครอบคลุมต่อปัญหาการดำรงชีวิต ที่แรนค์ถือว่าเป็นต้องดำเนินไปด้วยดีจนทราบถึงวันสิ้นอายุไซ และนอกจากนั้นมันยังอาจจะก่อให้เกิดความหมกมิดในชีวิตรวมทั้งไม่มั่นใจในการดำรงอยู่ เพราะการไม่วินิจฉัยอะไรลงไปให้เด็ดขาด หรือไม่สถาปนาระบบความคิดอันมั่นคงในการที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตเป็นอัญญานิยม (agnosticism) แรนค์เองก็กล่าวไว้ก่อนยกแนวความคิดต่าง ๆ ขึ้นมาโจมตีว่า

กระแสนปรัชญาที่ไหลซึมเข้าไปในทุกชั้นเรียน เนื้อหาวิชา และมันสมองของชาวมหาวิทยาลัยในปัจจุบันนี้ก็คือ อัญญานิยมทางญาณวิทยา อเหตุฉนวนนิยม อักษณนิยมทางจริย ซึ่งอาจจะมีข้อยกเว้นอยู่บ้าง แต่นั่นก็เกิดขึ้นเพราะความไม่ใส่ใจในวิชาการและก็น่าไ้ขำก บুদ্ধสมัยของเราเป็นประจักษ์พยานชั้นสุกหยอก...ซึ่งเริ่มต้นมาจากปลายทางที่ค้ำทศรางไว้ (Rand 1971 A: 25)

นอกจากการถือแนวความคิดต่าง ๆ ทั้งกล่าวว่า เป็นอัญญานิยมแล้ว แรนค์ยังขยายข้อโจมตีไปสู่แนวความคิดที่ไม่ดำเนินไปตามตรรกของอริสโตเติล เช่น กฎแห่งการ

เป็นเอกลักษณ์ (Law of Identity) กฎแห่งการไม่ขัดแย้ง (Law of non-contradiction) เช่น กฎปฏิพัฒนาการ (dialectic) ของเฮเกิล (Hegel) ซึ่งเชื่อมั่นในการดำรงอยู่ของความขัดแย้ง เช่นเดียวกับแนวความคิดของโลกตะวันออก เช่น อินเดีย และจีน ซึ่งเชื่อมั่นในการดำรงอยู่ร่วมกันของสิ่งที่ขัดแย้ง ดังจะเห็นได้จากที่แรนค์กล่าวว่า "ความขัดแย้งไม่สามารถจะดำรงอยู่ได้" (Rand 1957 A: 1016) "ความเป็นจริงคือสิ่งที่ดำรงอยู่ สิ่งที่ไม่เป็นจริงไม่ดำรงอยู่" (Rand 1957 A: 1017) "การดำรงอยู่มิใช่เป็นการปฏิเสธของนิเสธ" (Existence is not a negation of negatives) (Rand 1957 A: 1024) อันเป็นการปฏิเสธกฎปฏิพัฒนาการของเฮเกิล หรือมาร์กซ์ (Karl Marx) โดยตรง ขณะเดียวกันแรนค์ก็ขยายแนวความคิดเรื่องการเป็นเอกลักษณ์ของสิ่งที่ดำรงอยู่ออกไปสู่การปฏิเสธการดำรงอยู่ของ "ศูนย์" (zero) ซึ่งแรนค์กล่าวถึงอยู่บ่อยครั้งใน Atlas Shrugged และน่าจะเป็นไปได้ว่าแรนค์มุ่งหมายถึงแนวความคิดของโลกตะวันออก เช่น เก้าของจีน นิพพานของทางพุทธศาสนา ดังจะเห็นได้จากที่แรนค์กล่าวว่า

กิจกรรมมิได้ถูกก่อให้เกิดขึ้นด้วยอะไรอย่างใดอย่างหนึ่งที่จะต้องถูกก่อให้เกิดขึ้นโดยศูนย์ ซึ่งจะหมายความว่าศูนย์เป็นศูนย์กลางสรรพสิ่ง อสภาวะภาพความคุมสภาวะภาพ สิ่งที่ไม่ดำรงอยู่ควบคุมสิ่งที่ดำรงอยู่ นี่คือนิพพานที่สูญทั้งหลายของท่านปรารถนา ที่มาของคำสอนที่ว่าควยกิจกรรมอันไร้สาเหตุ เหตุผลของการปฏิบัติคือเหตุผล เป้าหมายทางศีลธรรม การเมือง เศรษฐกิจของพวกเขา อุดมคติที่เขามุ่งเข้าสู่ก็คือรัชสมัยของศูนย์ (Rand 1957 A: 1037)

๓) การสนับสนุนความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลของปรนัยนิยม

จากการพิจารณาแนวความคิดของแรนค์ที่แรนค์เรียกว่า "ปรนัยนิยม" โดยแยกออกเป็นสองด้าน คือ ด้านอภิปราย และด้านวิทยานัน ในที่นี้จะแยกพิจารณาปรนัยนิยมของแรนค์ว่าจะสนับสนุนแนวความคิดเกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลจริงหรือไม่สองด้านด้วยกัน

ในฐานะนักอภิปราย แรนค์ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริงขึ้นมาว่า สภาวะภาพต่าง ๆ ทั้งหมดในธรรมชาติมีเอกลักษณ์ มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ ไม่ขัดแย้งกัน ขณะเดียวกันมนุษย์ซึ่งเป็นสภาวะภาพหนึ่งในธรรมชาติก็ต้องมีเอกลักษณ์ เป็นตัวของตัวเอง

ในการคิด วิจัยค้น หรือจัดการกับสิ่งต่าง ๆ แต่ทว่าเอกลักษณ์ของมนุษย์ หรือตัวตน จิตวิญญาณของมนุษย์แต่ละคนนั้นมีไข่มุมมาแต่กำเนิดเช่นเดียวกันกับสภาวะภาพอื่น ๆ แต่เอกลักษณ์ ของมนุษย์แต่ละคนนั้นเขาจะต้องสร้างขึ้นมาเองและแสดงออกไปปรากฏในการจักโลกให้ เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของตน หรือใช้สภาวะภาพอื่น ๆ เป็นเครื่องมือแสดงออกซึ่งความ เป็นเอกลักษณ์ของตน

นอกเหนือจากความสอดคล้องระหว่างจริยปรัชญา และอภิปรัชญามันพื้นฐานที่ว่า มนุษย์เป็นสภาวะภาพหนึ่งในธรรมชาติแล้วนั้น ก็จะต้องเห็นว่า จริยปรัชญาที่กล่าวถึงเกิดหน้า อภิปรัชญา ในแง่ที่ว่าขณะที่สภาวะภาพอื่น ๆ ต้องดำเนินไปตามกฎเกณฑ์ที่แน่นอนแล้ว มนุษย์ก็ได้รับสิทธิพิเศษเหนือ สภาวะภาพอื่น ๆ ในธรรมชาติ ในการที่จะวิจัยค้น และจัดการ กับสภาวะภาพอื่น ๆ และมันก็มีความเป็นไปได้ ที่สอดแห่งแนวความคิดทางด้านจริยปรัชญา หรือความคิดเกี่ยวกับคุณค่าของมนุษย์ มนุษย์ในอุคมคติที่จะย้อนกลับมาทำลายแนวความคิด ทางอภิปรัชญา โดยที่มนุษย์ในอุคมคติจักสภาวะภาพอื่น ๆ ให้เป็นไปตามความต้องการของตน และทำลายสภาพความสัมพันธ์ อันมีกฎเกณฑ์ และสมบูรณ์ของสภาวะภาพอื่น ๆ ที่แรนค์เสนอไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อแรนค์ประกาศถึงแรงจูงใจของผู้สร้าง (creator) ผู้ที่เห็นแก่ตัว ที่มีเหตุผล ซึ่งเป็นสัจคือธรรมว่า "ความผูกพันของผู้สร้างคือการพิชิตธรรมชาติ" (Rand 1968 : 712)

ในฐานะนักญาณวิทยา มีประเด็นที่ควรพิจารณาถึงความสอดคล้องระหว่างปรนัยนิยม กับจริยปรัชญา หรือญาณวิทยาของแรนค์กับแนวความคิดเกี่ยวกับความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผล สามประเด็นด้วยกันคือ

ประเด็นแรก ญาณวิทยา และ จริยปรัชญา ต่างก็อ้างอิงถึงสิ่งที่เป็นจริง ในธรรมชาติ โดยที่การแสวงหาความจริง หรือการไขว้คว้าซึ่งความรู้เกี่ยวกับความเป็นจริงนั้น ต้องอ้างอิงถึงความเป็นจริงในธรรมชาติภายนอกตัวมนุษย์ ขณะที่การที่จะบรรลุถึงการเป็นสัจคือธรรม หรือการเป็นผู้ที่เห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลก็ต้องอ้างอิงถึงความเป็นจริงภายในธรรมชาติของมนุษย์ โดยที่ ในทางญาณวิทยานั้น จุดเริ่มต้นแห่งความรู้ของมนุษย์คือ ผัสสะ โดยที่ "ผัสสะถูกก่อให้เกิดขึ้นโดย ปฏิกริยาอันเป็นอัตโนมัติของอวัยวะรับสัมผัส หรือประสาทสัมผัสที่ส่งเร้าจากโลกภายนอก" และนั่นมันก็ทำให้ใหม่ในทัศนซึ่งพัฒนามาเป็นผัสสะและเทคนาไทยลาคัย ยิ่งก็ต้องมีความเกี่ยวเนื่อง กับสิ่งที่ทรงอยู่ หรือความเป็นจริง มีไต่จากจากความเป็นจริงของโลก ขณะเดียวกันกับที่ การที่มนุษย์จะเป็นผู้ทรงคุณธรรม เป็นสัจคือธรรมนั้นก็ต้องพัฒนามาจากธรรมชาติภายในของมนุษย์

ที่มีเหมือน ๆ กันทุกคน คือการเป็นผู้มีความสามารถ ศักยภาพในการที่จะสร้างสรรค์
จักโลกให้เหมาะสมกับการดำรงอยู่ของคุณ หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ การที่มนุษย์จะเป็น
ผู้ทรงคุณธรรมใฝ่ฝันถึงก้าวการที่มนุษย์ทำศักยภาพที่มีแฝงอยู่ในธรรมชาติของคุณให้เป็นความจริง
ปรากฏออกมา

ประเด็นที่สอง ทั้งระบบความรู้และคุณค่า หรือญาณวิทยา และจริยปรัชญาเป็นสิ่งที่
สัมพันธ์กันอย่างไม่อาจจะแยกออกจากกันในการสร้างสรรค์ หรือจักโลกให้เหมาะสมกับการ
ดำรงอยู่ของคุณ ทั้งนี้เพราะผลงานของมนุษย์บนแผ่นดินที่เรียวร้องเพียงให้มนุษย์ทำเท่าที่รู้ถึง
ความคล้ายคลึง ความแตกต่าง และปัจจัยการของสิ่งต่าง ๆที่จะนำมาผลิตเท่านั้น แต่แรงค์
ยังเรียกร้องให้มนุษย์แสวงถึงเอกลักษณ์ บุคคลิกภาพ หรือตัวตนของคุณออกมาในผลงานมันคล้าย
และตัวตนของมนุษย์ หรือบุคคลิกภาพของมนุษย์ ก็พัฒนาขึ้นมาโดยการทำงานร่วมกันของกลไก
ทางความรู้ และกลไกทางค่านิยม ก็จะเห็นได้จากที่แรงค์กล่าวว่า "มนุษย์เกิดมาพร้อม
กับกลไกทางอารมณ์ เช่นเดียวกับที่เกิดมาพร้อมทั้งกลไกทางความรู้ แต่เมื่อเกิดมานั้น
กลไกทั้งสองว่างเปล่าและสิ่งที่กำหนดเนื้อหาของกลไกทั้งสองก็คือ จิตของมนุษย์ ซึ่งเป็น
สมรรถภาพทางความรู้ของเธอ" และการทำงานของจิตก็เริ่มต้นเมื่อผัสสะทำงาน ซึ่ง "ขณะที่
ผัสสะเป็นก้าวแรกที่มนุษย์เข้าสู่อาณาจักรแห่งความรู้ มันก็เป็นก้าวแรกที่มนุษย์ย่างเข้าสู่อาณาจักร
แห่งคุณค่า" (Rand 1970?:17) หรือดังที่แรงค์กล่าวถึง "ความสัมพันธ์เกี่ยวกับชีวิต" (ที่กล่าว
ถึงแล้วในหน้า ๑๕) ก็จะเห็นได้ดั่งนัยแห่งความสัมพันธ์ ระหว่างการคิด วิจัยในค่านิยม
และคุณค่า ซึ่งเป็นการสร้างบุคคลิกภาพ ตัวตน ซึ่งจะแสดงออกมาในการจักโลกให้เหมาะสม
กับการดำรงอยู่ของคุณ หรือการสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายทางศีลธรรมของมนุษย์แต่ละคนโดย
ไม่มีข้อยกเว้น

ประเด็นที่สาม ในค่านิยมปรัชญา แรงค์ยืนยันความเป็นตัวของตัวเองในการคิด
วิจัย และจัดการกับสิ่งต่าง ๆ โดยไม่ต้องความคึกความคองการของผู้อื่นมาเป็นเงื่อนไขในการคิด
วิจัย และในทางญาณวิทยาที่แรงค์ยืนยันให้มนุษย์ขยายขอบเขตของความรู้ออกไปให้ครอบคลุม
ขอบเขตแห่งชีวิตนั้น เมื่อพิจารณาถึงเรื่องการขยายขอบเขตแห่งความรู้ให้ออกไปครอบคลุมถึง
ขอบเขตชีวิต หากสภาพแวดล้อมในชีวิตของคน ๆ หนึ่งมันบอกกับเขาว่า การดำรงอยู่ของผู้อื่น
สิ่งอื่น ๆ เป็นสิ่งสำคัญ หรือการดำรงอยู่ของผู้อื่น คนอื่น ๆ มีผลต่อการดำรงอยู่ของตัวเขา
นั้นก็จะเป็นไปไม่ได้ที่เขาคะดำรงอยู่โดยไม่คำนึงถึง ความคิด ความต้องการ หรือการดำรง
อยู่ของผู้อื่น และเมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างญาณวิทยา กับ จริยปรัชญาของแรงค์นั้น

ญาวิทยาในลักษณะที่กว้างมีลักษณะเปิดกว้าง และอาจจะรับรองได้แม้แต่นโยบาย
อุดมคติ มีข้อเสนอเพียงความเห็นแก่ตัวที่มีเหตุผลเพียงอย่างเดียวเกี่ยวกับวิชาของแวนด์
สามารถจะรับรองได้

การพิจารณาถึงพื้นฐาน หรือแนวความคิดทางปรัชญาของแวนด์ทั้งในคำของอภิปรัชญา
และญาวิทยา ว่ามีความสอดคล้อง เกื้อกูล หรือขัดแย้งอย่างไรก็สัมพันธ์กับแนวความคิดทาง
จริยปรัชญา ทัศนะว่าแนวความคิดทางอภิปรัชญาเป็นพื้นฐานให้กับแนวความคิดทางจริยปรัชญา
แต่แนวความคิดทางจริยปรัชญาของแวนด์ก็สามารถจะถูกขยายออกไปจนย้อนกลับมามีหลายแนว
ความคิดทางอภิปรัชญาของแวนด์ เมื่อมนุษย์ได้รับสิทธิพิเศษในการที่จะจัดการกับชนชาติ
ซึ่งแวนด์ถือว่ามีความสัมพันธ์กัน และสมบูรณ์โดยตัวของมันอยู่แล้ว และเมื่อมนุษย์ซึ่งได้
รับสิทธิในการจัดการกับสภาพภาพต่าง ๆ ในชนชาติ ไม่รู้ถึงความสัมพันธ์ ความสมบูรณ์ของ
ชนชาติว่าอยู่ในลักษณะใด

ขณะที่การพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างญาวิทยา และจริยปรัชญา ว่าเป็นไปได้
ในประเด็นที่กว้าง และอย่างไร ก็พบว่าเป็นไปได้ในสามประเด็นด้วยกันคือ ประเด็นแห่ง
การเชื่อมโยงสู่สภาพความเป็นจริงของความรู้ และการก้าวขึ้นสู่การเป็นผู้ทรงคุณธรรม โทษที่
ความรู้สืบเนื่องมาจากความเป็นจริงในชนชาติภายนอก ขณะที่การบรรลุถึงการเป็นผู้ทรงคุณธรรม
สืบเนื่องมาจากชนชาติภายในของมนุษย์เอง ประเด็นแห่งการพัฒนาความสัมพันธ์ของความรู้และคุณธรรม
ซึ่งมนุษย์จะเป็นผู้สร้าง ผู้ทรงคุณธรรมไม่ได้หากปราศจากความรู้ และระบบแห่งความรู้และระบบ
แห่งคุณธรรมของมนุษย์ก็พัฒนาความสัมพันธ์มาอย่างใกล้ชิดในการพัฒนาบุคคลิกภาพ ตัวคนของมนุษย์ และ
ประเด็นที่อาจจะนำไปสู่การพลิกกลับมามีพื้นฐานทางศีลธรรม ก็ญาวิทยาของแวนด์ อาจจะขยาย
ไปสู่การสนับสนุนอุดมคติได้ เมื่อแวนด์ให้มนุษย์ขยายขอบเขตของความรู้ออกไปให้ครอบคลุมขอบเขต
ของชีวิต และถ้าชีวิตใหญ่ของมนุษย์ที่ขัดแย้งกับความเป็นจริงเกี่ยวกับชีวิตที่แวนด์เสนอ คือการขุดออก
ของชีวิตแต่ละชีวิตไม่เกี่ยวข้องกัน